

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянцагаан сумын Хоршоо хөгжүүлэх сангийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2026/029/НА-СТА-ОНТС

Цахим хуудас: [www.audit.mn](#)

Баянхонгор хот

2026

2026 оны 02 дугаар сарын 10-ны өдөр

Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын

Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат

Утас: 70442584 Цахим хаяг: [munkhbatb@audit.gov.mn](#)

Ахлах аудитор М.Алтантуяа

Утас: 70442424 Цахим хаяг: [altantuyam@audit.gov.mn](#)

Ахлах аудитор Б.Должмаа

Утас: 88110538 Цахим хаяг: [doljmaab@audit.gov.mn](#)

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

1.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>266,968,193.00</u>	<u>266,645,585.00</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	119,170,333.00	208,866,598.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	119,170,333.00	208,866,598.00
3121	Төгрөг	119,170,333.00	208,866,598.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	119,170,333.00	208,866,598.00
33	АВЛАГА	147,797,860.00	57,778,987.00
336	Зээлийн авлага	147,797,860.00	57,778,987.00
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	147,797,860.00	57,778,987.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	147,797,860.00	57,778,987.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>266,968,193.00</u>	<u>266,645,585.00</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>266,968,193.00</u>	<u>266,645,585.00</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	266,968,193.00	266,645,585.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	266,968,193.00	266,645,585.00
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	266,968,193.00	266,968,193.00
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-322,608.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>266,968,193.00</u>	<u>266,645,585.00</u>

1.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	00.00	65,392.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	00.00	65,392.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	00.00	65,392.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	00.00	65,392.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	65,392.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	600,000.00	388,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	600,000.00	388,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	600,000.00	388,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	600,000.00	388,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	600,000.00	388,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>-600,000.00</u>	<u>-322,608.00</u>
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>-600,000.00</u>	<u>-322,608.00</u>

1.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	55,397,553.00	90,084,265.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	55,397,553.00	90,084,265.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	55,397,553.00	90,084,265.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	55,397,553.00	90,084,265.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	55,397,553.00	90,084,265.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	600,000.00	388,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	600,000.00	388,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	600,000.00	388,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	600,000.00	388,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	600,000.00	388,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	54,797,553.00	89,696,265.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	54,797,553.00	89,696,265.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	64,372,780.00	119,170,333.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	119,170,333.00	208,866,598.00

1.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	00.00	00.00
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	00.00	00.00	00.00
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	00.00
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	266,968,193.00	266,968,193.00
D01	2025 оны 01-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	266,968,193.00	266,968,193.00
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	00.00	266,968,193.00	266,968,193.00
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-322,608.00	-322,608.00
D09	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	266,645,585.00	266,645,585.00

1.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	166,348,300.00	388,000.00	165,960,300.00	00.23
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	166,348,300.00	388,000.00	165,960,300.00	00.23
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	166,348,300.00	388,000.00	165,960,300.00	00.23
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,958,000.00	388,000.00	2,570,000.00	13.12
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,958,000.00	388,000.00	2,570,000.00	13.12
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	163390300.00	0.00	163,390,300.00	00.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	163,390,300.00	00.00	163,390,300.00	00.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	166,348,300.00	90,084,265.00	76,264,035.00	54.15
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	166,348,300.00	90,084,265.00	76,264,035.00	54.15
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	47,478,000.00	90,084,265.00	-42,606,265.00	189.74
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	118,870,300.00	00.00		00.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	119,170,333.00		
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	208,866,598.00		

2. Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Байхгүй.

3. Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны аудитаар зээлдэгч нараар хугацаа хэтэрсэн 13,074.3 мянган төгрөгийн зээлийг төлүүлэхээр төлбөрийн акт тогтоосныг бүрэн хэрэгжүүлж, хэрэгжилтийг FAS системд нотлох баримтын хамт оруулсан байна.

Завсрын аудитыг 2025 оны 11 дүгээр сард гүйцэтгэж, 2025 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрөөр тасалбар болгон шалгаж, аудитаар 23,409.1 мянган төгрөгийн 3 зөрчил илэрснийг хоршоо хөгжүүлэх сангийн нягтлан бодогч бүрэн арилгаж, аудитораас өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллажээ.

4. Ерөнхий чиглэлийн судалгааны талаар

ҮАГ-аас нэгдсэн журмаар авч байгаа ерөнхий чиглэлийн 8 судалгаанаас хамааралтай дараах 1 судалгааг гаргаж ажлын баримтад хавсаргав.

- Мэдээллийн технологийн зардлын тухайд: Санхүүгийн нягтлан бодох бүртгэлийг Санхүүгийн тооцоолох группийн "ACOLOUS" программыг ашигладаг, тайлант жилийн хөгжүүлэлттэй холбоотой зардалд 238.0 мянган төгрөгийг төлжээ. Зээлдэгч нарын зээл, зээлийн хүүгийн мэдээллийг "ЛҮЭ" ХХК-ийн "Хоршоо хөгжүүлэх сангийн программ"-ыг ашигладаг, тус программын 2025 оны жилийн үйлчилгээний төлбөрт 150.0 мянган төгрөгийг төлсөн байна.

5. Аудитын илрүүлэлт

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар 6,287.7 мянган төгрөгийн 1 зөрчил¹ илэрсэнд зөвлөмж хүргүүлэв.

5.1. Зөвлөмж

Баянцагаан сумын Хоршоо хөгжүүлэх сангаас 2022 оны 11 дүгээр сарын 10-ны өдөр 202203 дугаартай зээлийн гэрээ байгуулсан ВЕ84121410 регистрийн дугаартай Давааням овогтой Буянбат нь зээлийг 2025 оны 11 дүгээр сарын 10-ны өдөр төлж дуусгахаар үүрэг хүлээсэн боловч 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар 6,287,671 төгрөгийн зээлийг хугацаа хэтрүүлсэн байхад нотариатын мэдэгдлийг дагуу нотариатаар баталгаажуулаагүй байна.

Энэ нь Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны А/361 дүгээр тушаалаар баталсан "Хоршоог хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам"-ын 6 дугаар зүйлийн 6.9 дэх "Хуулийн этгээд иргэн нь авсан зээл, зээлийн хүүг гэрээнд заасан хугацаанд сангийн дансанд буцаан төлнө" гэсэн заалт болон Баянцагаан сумын Засаг дарга, иргэн Д.Буянбаттай 2022 оны 11 дүгээр сарын 10-ны өдөр байгуулсан 202203 дугаартай "Хоршоог хөгжүүлэх сангаас олгох зээлийн гэрээ"-ний Дөрөвт заасан "Зээл, зээлийн хүүг төлөх" гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хугацаа хэтэрсэн зээлийг тооцоо нийлэх гэрээ байгуулж, нотариатаар баталгаажуулахдаа хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэх нөхцөлийг сонгож, шаардлагатай тохиолдолд нотариатын мэдэгдэх хуудас гаргуулах

Аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-т "Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ" гэж заасны дагуу ирүүлж, аудитаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилтийг нотлох баримтын хамт төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 05 дугаар сарын 05-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан Хоршоо хөгжүүлэх сангийн нягтлан бодогчид талархал илэрхийлье.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Тав. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл (мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Баянцагаан сумын Хоршоо хөгжүүлэх сангаас 2022 оны 11 дүгээр сарын 10-ны өдөр 202203 дугаартай зээлийн гэрээ байгуулсан ВЕ84121410 регистрийн дугаартай Давааням овогтой Буянбат нь зээлийг 2025 оны 11 дүгээр сарын 10-ны өдөр төлж дуусгахаар үүрэг хүлээсэн боловч 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар 6,287,671 төгрөгийн зээлийг хугацаа хэтрүүлсэн байхад нотариатын мэдэгдлийг дагуу нотариатаар баталгаажуулаагүй байна.	1	6,287.7	0	0	0	0	1	6,287.7
Дүн	1	6,287.7	0	0	0	0	1	6,287.7

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ								
2	Төсөл, хөтөлбөр	1		1					
	НИЙТ	1		1					